

بهش: زمانی فارسی

کۆلیژ: زمان

زانکو: سه لاهه دین

بابهت: ادبیات حماسی و عرفانی

په رتووکی کۆرس: قوناغی ماستهر

ناوی ماموستا: جیهاد شوکری رشید

سالی خویندن: ۲۰۲۰ - ۲۰۲۱

په‌رتووی کۆرس

Course Book

۱. ادبیات حماسی و عرفانی	۱. ناوی کۆرس
□ جهاد شوکری رشید	۲. ناوی مامۆستای بهر پرس
زمان/ زمانی فارسی	۳. به‌ش/ کۆلیژ
Email: Jihad.rashid@su.edu.krd TEL: ۰۷۵۰۴۵۶ ۸۸۳۳	۴. په‌یوه‌ندی
۳	۵. په‌که‌ی خویندن (به‌سه‌عات) له هه‌فته‌یه‌ک
۱۵	۶. ژماره‌ی کارکردن
	۷. کۆدی کۆرس
سالی ۲۰۰۲ به‌ده‌ست هینانی پروانامه‌ی به‌کالوریوس سالی ۲۰۰۹ به‌ده‌ست هینانی پروانامه‌ی ماسته‌ر له زانکوی ورمی. ولاتی ئیران سالی ۲۰۱۲ به‌ده‌ست هینانی پروانامه‌ی دکتورا له زانکوی تاران. ولاتی ئیران	۸. پرۆفایه‌لی مامۆستا
ادبیات حماسی، حماسه رستم و اسفندیار، ادبیات غنایی، منظومه لیلی و مجنون	۹. وشه‌سه‌ره‌کیه‌کان
<p>۱۰. اهداف کلی درس (ناوه‌رۆکی گشتی کۆرس):</p> <p>ادبیات حماسی و ادبیات غنایی از آغاز با دو بال شعر و نثر در میدان هنرورزی به جولان آمد. هدف کلی درس آشنایی با سبک و مختصات مختص به نوع حماسه و غنا می باشد که برنامه این درس که شامل ۳ واحد درسی است و عنوان « ادبیات حماسی و عرفانی » را دربرمی گیرد، دربردارنده انتخاب گزیده‌ای از شعر بزرگترین شاعر حماسه‌سرای ایرانی (فردوسی) و بزرگترین داستان‌سرای ادبیات کلاسیک ایرانی در حیطه ادبیات غنایی (نظامی گنجوی) است. در این راستا سعی بر آن شده است تا متون‌های برگزیده شده (حماسه رستم و اسفندیار و منظومه غنایی لیلی و مجنون) همراه با معانی واره‌ها و آرایه‌های شعری و گزارش برخی از نکته‌های ادبی، عرفانی، تلمیحی و دستوری در ادب فارسی به دانشجویان جستارگر تقدیم گردد، تا دانشجو بتواند علاوه بر آشنایی با انواع موضوعات شعری، به شیوه سبکی و اندیشه‌های فکری شاعران حماسه سرا و غناسرا آگاهی لازم را کسب نماید.</p>	
<p>۱۱. اهداف درس (نامانجه‌کانی کۆرس)</p> <ul style="list-style-type: none"> • دانشجو با سبک‌های شعر فارسی اعم از حماسه و غنا آشنا شود. • دانشجو با مختصه‌های زبانی، فکری و ادبی سبک‌های حماسی و غنایی آشنا شود. • دانشجو با حماسه رستم و سهراب و منظومه لیلی و مجنون همراه با نکات مهم آشنا شود. • درک و دریافت مضامین و مفاهیم شعری و اصطلاحات ادبی و آموختن لغات، ترکیبات، امثال و نکات دستوری 	

۱۲. وظایف دانشجویان گرامی انتظار می رود پس از مطالعه متون ادبی نظم بتوانند:

از دانشجویان گرامی انتظار می رود پس از مطالعه متون ادبی نظم بتوانند:

- آشنایی دانشجویان با سبک حماسه و سبک غنا و حماسه های معروف جهان و منظومه های غنایی
- آشنایی دانشجویان با تمام اصطلاحات مربوط به حماسه و غنا
- آشنایی دانشجویان با انواع حماسه ها به همه لحاظ و آشنایی با حماسه های معروف جهان
- آشنایی با سبک شعری فردوسی و نظامی گنجوی و تشخیص تمایز سبکی این دو شاعر
- تشخیص آرایه های بدیعی را که در حماسه رستم و سهراب و منظومه لیلی و مجنون آمده است تشخیص دهد و زیبایی آنها را از جهت لفظی و معنایی توضیح دهد.
- تشبیهات و استعارات مربوط به متن حماسه رستم و سهراب و منظومه لیلی و مجنون را مشخص نموده و آنها را توضیح دهد.
- نکته های دستوری را که در شرح و تفسیر کتاب آمده است دریابد و بیان کند.
- اصطلاحات غنایی، حماسی و ادبی را استخراج نموده و آنها را توضیح دهد.
- شرح مختصری درباره هر یک از حماسه های معروف جهان بدهد.
- نکات مشترک در سه روایت را بنویسد.
- صور اساطیری را شرح دهد.
- علت خونخواری یا نام بوشی قهرمان حماسی را بنویسد.
- منشأ و اصل اشعار عاشقانه را بنویسد.
- دوران رواج ادبیات غنایی در ایران و دنیا را مقایسه کند.
- منشأ زن مطرح در شعر غنایی را بنویسد.

۱۳. روشهای تدریس (رنگه ای وانه ووتنه وه):

در آغاز هر درس، یک سمینار از جانب یک دانشجو در مورد درس ارائه می گردد. سپس توضیحات لازم ارائه می گردد. ، سپس متن شعری را یک بار و در صورت ضرورت سه بار، با صدای بلند برای فارسی آموزان می خوانم و از یکایک آنها درخواست خواهم کرد که با صدای بلند بخوانند؛ خواندن دانشجویان باید از لحاظ درستی تلفظ صداها و هم از نظر جای تکیه در کلمات و هم آهنگ صدا کنترل شود. این کار در صورت نیاز باید چند بار تکرار شود تا از درست خواندن فارسی آموزان اطمینان حاصل شود. البته شرکت دادن دانشجویان در بحث های کلاسی و نظر خواهی از آنان و نیز قرائت متون روان و گیرایی امروزی-به شرط مطالعه قبلی- توسط آنها مطلوب و مفید خواهد بود. بدین ترتیب حضور جدی و فعال دانشجویان، علاوه بر آن که میزان یادگیری آنان را افزایش می دهد ، می تواند ملاک خوبی نیز برای تعیین نمره میان سال دانشجویان نیز باشد.

۱۴. سیستم امتحانی (سیستمی هسه نگاندن)

۱۰۰ نمره درس متون ادبی:

۶۰ نمره به صورت امتحان کتبی در پایان سال تحصیلی

۳۰ نمره جهت نوشتن مقاله

۱۰ نمره با در نظر گرفتن برسههای روزانه و انجام کارهای تحقیقاتی

از فعالیتهای دانشجویان در خصوص این درس جستجو درباره اندیشههای فکری و سبک نگارشی هریک از شاعران و نویسندگان مذکور می‌باشد.

۱۵. نتایج یادگیری (دوره‌انجامه‌کافی فیربوون)

دانشجو بتواند به ساحت های هنری و ادبی شعر غنایی و حماسی راه یابد و طعم گوارای معانی و مفاهیم متنوع آن را بچشد که آن هم با فراگیری قرائت صحیح و درک و دریافت مضامین و مفاهیم و آموختن لغات، ترکیبات، امثال و نکات دستوری شعرهای فارسی میسر است.

۱۶. لیستی سهرچاوه

- سبک شناسی شعر، دکتر سیروس شمیسا، تهران: فردوس ، ۱۳۸۰
- گذری بر متون ادب پارسی(نظم و نثر)، عباس مزرعتی، تهران: اشراقی صفا، ۱۳۷۹
- انواع ادبی، سیروس شمیسا، چاپ ششم، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی
- انواع ادبی و شعر فارسی، دکتر محمدرضا شفیع کدکنی، مقاله‌ای چر مجله خرد و کوشش، دانشگاه شیراز
- انواع ادبی، دکتر محمود عابدیان، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی
- حماسه سرایی در ایران، دکتر ذبیح الله صفا، چاپ سوم، تهران: امبیر کبیر
- حماسه رستم وسهراب، به شرح و تفسیر منصور رستگار فسایی، تهران: سمت
- منظومه لیلی و مجنون، به شرح و تفسیر بهروز ثروتیان، تهران: امبیر کبیر
- درآمدی بر اندیشه و هنر فردوسی، سعید حمیدیان، تهران: نشر مرکز
- حماسه های معروف جهان، ژار شالیان، ترجمه کشاورز، چاپ سوم، تهران: امیر کبیر
- فردوسی و سنت و نوآوری در حماسه سرایی، تهران: گهر
- از رنج گل تا خار کهن(شکل شناسی قصه‌های شاهنامه)، تهران: طهوری
- تاریخ ادبیات در ایران، جلال الدین همایی، تهران: بی تا
- دانشنامه ادب پارسی، حسن انوشه، تهران: سازمان چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- چشم اندازه‌های اسطوره، میرچا الیاده، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات توس
- پژوهشی در اساطیر ایران، مهرداد بهار، تهران: انتشارات توس
- اسطوره بینیان نمادین، ابوالقاسم اسماعیل پور، تهران: انتشارات توس
- شناخت اساطیر ایران، جان هینلز، ترجمه ژاله آموزگار و احمد تفضلی، تهران: نشر آویشن.
- نهادینه های اساطیری در شاهنامه فردوسی، مهوش واحد دوست، تهران: سروش
- اسطوره، روتون کنت نولز، ترجمه ابوالقاسم اسماعیل پور، تهران: نشر مرکز
- تماشاخانه اساطیر، نغمه ثمینی، تهران: نشر نی
- دانش اساطیر، روژه باستید، ترجمه جلال ستاری، تهران: توس
- سیری در شعر فارسی، حسین زرین کوب، تهران: نوین
- شعر بی دروغ شعر بی نقاب، حسین زرین کوب، تهران: جاویدان

۱۷. بابته‌کان		
ناوی ماموستای وانه‌پیژ	تقسیم بندی دروس، بر اساس محتوای آنها و ساعات درسی صورت گرفته است:	
جیهاد شوکری رشید	برنامه هفتگی سرفصل درس متون ادبی	
	موضوع درس	شماره هفته
	تاریخ	اول
	حماسه و انواع آن بر حسب قدمت، موضوع	۲۰۱۵/۹/۲۹
	آشنایی با حماسه‌های معروف جهان و حماسه های ایران	دوم
	آشنایی با اصطلاحات مربوط به حماسه سرایی (روئین تنی، صور اساطیری، خونخواری، کتمان نام ...)	سوم
	مختصات حماسه و سبک حماسه	چهارم
	مروری بر حماسه رستم و سهراب	بنجم
	مروری بر حماسه رستم و سهراب	ششم
	مروری بر حماسه رستم و سهراب	هفتم
	ادب غنایی و منشأ آن	هشتم
	ادبیات غنایی در ایران	نهم
	ادبیات غنایی داستانی	دهم
	سبک غنا	یازدهم
	مروری بر منظومه لیلی و مجنون	دوازدهم
	مروری بر منظومه لیلی و مجنون	سیزدهم
	مروری بر منظومه لیلی و مجنون	چهاردهم
	آزمـــــــــــــــــون	پانزدهم
	تذکر: تعطیلات سالانه باعث تغییر در ترتیب برنامه‌ریزی این هفته‌ها و ساعات درسی خواهد شد.	
	۱۸. بابته‌ی پراکتیک (نگه‌ر هه‌بیت)	
ناوی ماموستا وهک: ۳-۴ کاتر میتر ۲۰۱۵/۱۰/۱۴	نییه.	

- (۱) چه تفاوتی بین ادبیات حماسی و ادبیات غنایی به نظر می رسد؟
- (۲) بین سبک حماسه و غنا چه شباهتهایی وجود دارد؟
- (۳) برخی از مختصات سبک حماسی را در شعر زیر نشان دهید.
- (۴) مختصات فکری شاعران سبک حماسی را با سبک غنایی مقایسه کنید.
- (۵) معنی و مفهوم هریک از ابیات زیر را بنویسید.
- الف) روز هجران و شب فرقت یار آخر شد زدم این فال و گذشت اختر و کار آخر شد
ب) آن پریشانی و شب های دراز و غم دل همه در سایه گیسوی نگار آخر شد
- (۶) معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید.
- الف) گویی بط سفید، جامه به صابون زده است
ب) کبک دی ساقی پای، در قدح خون زده است
- (۷) پیام بیت «این نوبت از کسان به شما ناکسان رسید/نوبت ز ناکسان شما نیز بگذرد» چیست؟
- (۸) منظور از چوک در مصراع «چوک ز شاخ درخت، خویشتم آویخته» کدام پرنده است؟
- (۹) «چو خواهی که گویی نفس بر نفس/ نخواهی شنیدن مگر گفت کس» یعنی چه؟
- (۱۰) شمع در مصراع «که بیند که شمع از زبان سوخته ست» نماد چیست؟
- (۱۱) بیت «این نوبت از کسان به شما ناکسان رسید/نوبت ز ناکسان شما نیز بگذرد» را معنی کنید.
- (۱۲) شاعران معروف سبک خراسانی را نام ببرید.
- (۱۳) بر اساس بیت «دانه پنهان کن، به کلی دام شو/ غتنچه پنهان کن، گیاه بام شو»، «گیاه بام» کنایه از چیست؟
- (۱۴) مختصات زبانی سبک خراسانی را با سبک عراقی مقایسه کنید.
- (۱۵) معنی کدام واژه درست است؟
- (۱) نحل: مورچه (۲) مرقع: نوشته شده (۳) ثمین: گرانبها (۴) زی: طریقه
- (۱۶) در بیت: کردگار و لطیف و خالق بار هست خود پاک و پاک خواهد کار
- (۱۷) الف) «بار» مخفف چه واژه ای است؟
- (۱۸) ب) معنی لغات «بار» را بنویسید.
- (۱۹) ویژگی های ادبی شاعران سبک خراسانی را با سبک هندی مقایسه کنید.
- (۲۰) با توجه به معنی، املاي کدام واژه درست است؟
- عطاب: غضب (۲) عسرت: لغزش (۳) تهجد: شب بیداری (۴) فرتوط: فرسوده
- (۲۱) مختصات فکری شاعران سبک عراقی را با سبک هندی مقایسه کنید.
- (۲۲) در بیت زیر «چشم بستن» کنایه از چیست؟
- جز افسون و افسانه نبود جهان که بستند چشم خشایارها
- (۲۳) «نگار» در بیت زیر استعاره از چیست؟
- یا چو بانگ رعد هنگام بهار باغ می باید، از او چندین نگار
- (۲۴) ویژگی های ادبی شاعران سبک عراقی را مشخص کنید.
- (۲۵) کدامیک از لغت های زیر درست معنی نشده است؟
- الف) سمک: آسمان (ب) مینو: بهشت
ج) یغما: غارت (د) کرار: به تکرار

- ۲۶) مفهوم بیت «بیزارم از وفای تو، یک روز و یک زمان/مجموع اگر نشستم و خرسندم اگر شدم» کدام است؟
 الف) اگر لحظه ای آسوده زندگی کنم نسبت به تو بی وفایی کرده ام.
 ب) زمانی که از وفای تو روی گردان می شوم که آسایش و آرامشم را از دست بدهم.
 ج) اگر در میان جمع بنشینم و خوشحال باشم نسبت به تو بی وفایی کرده ام.
 د) خرسندی و شادمانی مرا از وفای تو روی گردان می کند.
- ۲۷) معنی ابیات زیر را به فارسی روان بازنویسی کنید
 الف) کوه خود درهم طداز از فاقه‌ای تا برون آید ز کوهت ناقه‌ای
 ب) ضون بطردد از دو طیتی رای تو دست ذوالقرنین آید جای تو
 ج) بنظر آخر در من و در رنط من یک صنم ضون من ندارد خود شمن
- ۲۸) منظور شاعر از ناموسی مکن در مصراع (هان ای فرعون! ناموسی مکن) ضه بوده است؟
 ۲۹) در بیت: (مرحبا ای طوطی طوبی نشین حله درنوشیده، طوقی آتشین) طوقی آتشین استعاره از چیست؟
 ۳۰) معنی لغات و اصطلاحات زیر را بنویسید.
تقاعد:	سیر:	میقات:
میترا:	ندیم:	فضیلت:
مشاطه:	فور:	تفاخر:
وادی:	شمن:	تماخره:
- ۳۱) مشک سیاه و در ثمین استعاره از چیست؟
 ۳۲) معنی هریک از اصطلاحات (حیرت و استغنا) را با توجه به بیت زیر بنویسید.
 ۳۳) ابیات زیر را به نثر روان امروزی بنویسید.
 الف) دیو را دربند و زندان بازدار
 ب) همچو فرعون مرصع کرده ریش
 ج) جون محک دیدی، سیه طشتی جو قلب
 د) نقش شیری رفت و ، بیدا کشت کلب
- ۳۴) ناقه در مصراع (تا برون آید ز کوهت ناقه‌ای) استعاره از چیست؟
 ۳۵) در مصراع (گشت مستک آن گدای ذنده دل) منظور از < گدای ذنده دل > چیست؟
 ۳۶) «سر به گرد آوردن» کنایه از چیست؟
 ۳۷) در جمله «برکشته های ما جز بارات رحمت خود مبار» منظور از «برکشته ها» چیست؟
 ۳۸) معنای کنایی «دندان به دندان خاییدن» را بنویسید.
 ۳۹) معنای کدام واژه غلط است؟
- ۱) فرست: زبرکی (۲) شرنگ: زهر (۳) غرایب: نوادر (۴) تهجد: جهاد کردن
 ۴۰) سبک بیان فردوسی در شاهنامه چگونه است؟ این اثر از کدام نوع به شمار می رود؟
 ۴۱) مفهوم مصراع «گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان» چیست؟
 ۴۲) مقصود شاعر از بیان از جمله «گلگونه مردان خون ایشان باشد» چه بوده است؟
 ۴۳) مفهوم مصراع «تا برون آید ز کوهت ناقه‌ای» را بنویسید.
 ۴۴) ابیات زیر را به نثر روان امروزی بنویسید:
 الف- صاحب سر سلیمان آمدی
 ب- سر بزن نمرود را همچون قلم
 از تفاخر، تاجور ز آن آمدی
 چون خلیل الله، در آتش نه قدم
- ۴۵) معنی لغات و اصطلاحات زیر را بنویسید:

وقف کردن، طوق، صحن، حبس ذوالنون، درخرام، سیر، فاخته، نزل، مهجور

(۴۶) آهن، مار هفت سر، ناقه و نمرود استعاره از چیست؟

کر شود این آهنت جون موم نرم
خه خه ای طاووس باغ هشت در
کوه خود در هم کداز از فاقه‌ای
جون خلیل آنکس کز نمرود رست

تو شوی در عشق، جون داود کرم
سوختی از زخم مار هفت سر
تا برون آید ز کوهست ناقه‌ای
خوش تواند کری بر آتش نشست

(۴۷) -با توجه به ادبیات زیر به پرسش های ۱ تا ۴ پاسخ دهید.

-محبوسم و طالع است منحوسم
غمخوارم و اختر است خونخوارم

- زندان خدایگان که و من که!
ناگه چه قضا نمود دیدارم؟

-بندی است گران به دست و پایم در
شاید که بس ابله و سبک بارم؟

- ترسیدم و پشت بر وطن کردم
گفتم من و طالع نگونسارم!

(۴۸) - شاعر در بیت دوم از چه می نالد؟

(۴۹) - سبک بار در بیت سوم یعنی چه؟

(۵۰) - پشت بر وطن کردن کنایه از چیست؟

(۵۱) - در کدام بیت شاعر بخت خویش را دشمن خود می داند؟

(۵۲) - منظور از کیمیای هستی در بیت «هنگام تنگ دستی در عیش و کوش و مستی کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را» چیست؟

(۵۳) - مفهوم کنایی کباده ی چیزی را کشیدن چیست؟

(۵۴) -در بیت «گر می گریزم از نظر مردمان رهی عیبم مکن که آهوی مردم ندیده ام علت مردم گریزی شاعر چیست؟

(۵۵) -در مصرع قاصد روزان ابری، داروگ، کی می رسد باران؟ داروگ یعنی چه؟

(۵۶) با توجه به جمله های زیر معنی کلمات و ترکیباتی را که زیر آنها خط کشیده شده، بنویسید

۱- به دو چشم خون فشانم هله ای نسیم رحمت ۲-چه طور یک تنه با آن همه دشمن لعین جر بکند؟

(۵۷) -بیت ها و مصراع های زیر را به نثر ساده ی امروز بنویسید.

(۵۸) عطا از خلق چون جویی، گر او را مال ده گویی؟ به سوی عیب، چون پویی گر او را غیب دان بینی
طومار ندامت است طبع من حرفی است هر آتش ز طومارم

(۵۹) که به ما سوا فکندی همه سایه هما را

(۶۰) در ابیات بالا به استعاره ها و کنایه های آن اشاره کنید.

(۶۱) معنای استعاری ابیات زیر را بنویسید.

(۶۲) سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد دلبر که در کف او موم است سنگ خارا

(۶۳) در تنگنای سینه حسرت کشیده ام گهواره بصیرت مردان نهفته است

(۶۴) در بیت بالا به تشبیهاتی که دارد، اشاره کنید.

(۶۵) در بیت چه زنم چو نای هر دم، زنوای شوق او دم؟ که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را منظور از لسان غیب چیست؟

(۶۶) در شعر و از سایه های آبی، خارهای سرخ بر اجساد به جا مانده و طعمه ی عقاب و زاغ شده فرو ریخت منظور از کلمات مشخص شده چیست؟

(۶۷) در بیت: تو یک ساعت، چو افریدون، به میدان باش به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی درفش الف(کاویان نماد چیست؟

ب) مفهوم بیت را بنویسد؟
۶۸) معنی همهٔ هریک از واژه های زیر را بنویسید؟ فلق ، فند، کهل: میانسال، لهب، وادی
۶۹) معنای کنایی هریک از داده های زیر را بنویسید.
۷۰) در بیت همان دستمالی که پولک نشان شد و پوشیده اسرار چشم ترت را پولک نشان شدن دستمال نشانه چیست؟
۷۱) الف) در بیت «محبوسم و طالع است منحوسم/ غمخوار و اختر است خونخوارم» یک آرایه ی ادبی مشخص کنید. ب) تصویر زیبایی که شاعر در بیت بالا ساخته کدام است؟
۷۲) مفهوم کنایی خشت زدن و پنجه دریدقه افکندن را بنویسید.
۷۳) معنای کدام واژه درست نیست؟
فلق: هنگام غروب (۲) فند: مکر (۳) کهل: میانسال (۴) لهب: زبانهٔ آتش
۷۴) آرایه های زیبای به کار رفته در بیت های زیر را بنویسید. الف) دم تیغ بر گردنش چون رسید سر عمرو صد گام از تن پرید ب) دود اگر بالا نشیند کسر شان شعله نیست جای چشم ابرو نگیرد، گرچه او بالاتر است
۷۵) معنا و مفهوم ابیات بالا را بنویسد؟
۷۶) معنای کدام واژه غلط است؟
تفقد: فقدان و نابودی (۲) شرنگ: سم (۳) جرگه: خشم (۴) حمیت: حمایت کردن
۷۷) مصراع «همی خاک نعلش برآمد به ماه» بیانگر کدام مفهوم است؟
۱) سرعت (۲) تیرگی (۳) عروج (۴) شهرت
۷۸) در مصراع «باید زدن سنگ را بر سبوی»، «سنگ بر سبوی زدن کنایه از
۷۹) «برنشتن» یعنی.....
۱) کناره گرفتن (۲) دور شدن (۳) سود بردن (۴) سوار شدن
۸۰) «دل شاه از اندیشه باید گزند» یعنی.....
۸۱) معنی همهٔ کلمات «تنعم، تزویر، تسلیت، بطالت» را بنویسید؟
۸۲) معنی اصطلاح «وادی» را بنویسید.
۸۳) مختصات فکری سبک هندی و عراقی را مقایسه کنید؟
۸۴) مفهوم بیت «محبوسم و طالع است منحوسم/ غمخوار و اختر است خونخوارم» را بیان کنید.
۸۵) معادل امروزی «زبان دراز کردند» چیست؟
۸۶) مقصود از جملهٔ «گلگونهٔ مردان خون ایشان باشد» چیست؟
۸۷) مفهوم استعاره ای هریک از بیت های زیر معین کنید: در تنگنای سینه حسرت کشیده ام گهواره بصیرت مردان نهفته است خه خه ای طاووس باغ هشت در سوختی از زخم مار هفت سر
۸۸) مفهوم کنایی «خشت زدن و پنجه دریدقه افکندن» را بنویسید.

